

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Davida Hipšra, soudce Milana Podhrázkého a soudkyně Jiřiny Chmelové v právní věci žalobce: **V. S. P.**, zastoupen Mgr. Markem Eichlerem, advokátem se sídlem Nekázanka 888/20, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha, v řízení v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 14. 3. 2025, č. j. 33 A 6/2025-30,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím žalovaného ze dne 2. 1. 2025, č. j. OAM-1726/BA-BA07-BA06-Z-2024, byl žalobce podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb. o azylu (dále též „zákon o azylu“) zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců (dále též „ZZC“). Doba trvání zajištění byla ve smyslu § 46a odst. 5 zákona o azylu stanovena do 15. 4. 2025. Dne 6. 2. 2025 podal žalobce *žádost o posouzení důvodů zajištění v souladu s § 46a odst. 10 zákona o azylu* (žádost o propuštění ze ZZC ve smyslu § 46a odst. 10 zákona o azylu – pozn. soudu). Rozhodnutím žalovaného ze dne 11. 2. 2025, č. j. OAM-1726/BA-BA07-BA03-PŘZ-2024 (dále též „napadené rozhodnutí“) bylo rozhodnuto tak, že je žalobce i nadále zajištěn.

II.

[2] Žalobce podal proti napadenému rozhodnutí žalobu ke Krajskému soud v Plzni (dále též „krajský soud“), který ji v záhlaví označeným rozsudkem zamítl. Neshledal pochybení žalovaného při rozhodování, neboť ten řádně odůvodnil, proč byly splněny podmínky pro zajištění dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Dovedl, že by propuštěním žalobce došlo, s ohledem na jeho dosavadní způsob života, k ohrožení průběhu řízení jak o žádosti o mezinárodní ochranu, tak o správním vyhoštění. Stejně tak

se zabýval tím, proč nelze uložení zvláštního opatření dle § 47 zákona o azylu považovat za účinné. Rozsudek krajského soudu, stejně jako zde uváděná judikatura Nejvyššího správního soudu, je k dispozici na www.nssoud.cz a soud na něj na tomto místě pro stručnost odkazuje.

III.

[3] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

[4] Namítal nezákonnost napadeného rozhodnutí, jímž byl zkrácen na svých právech. Uvedl, že v zákoně nikde není stanoveno, že by musel uvádět konkrétní vazby k zajištěnému ubytování. Nelze proto na základě nesplnění této podmínky dospět k závěru, že není možné uvažovat o propuštění ze zajištění. Nesouhlasil s tvrzením, že se jedná toliko o nedostatečnou záruku. Nebylo mu zřejmé, z čeho žalovaný i krajský soud dovodili, že k místu zajištěného bydlení ani k osobě, která ubytování poskytla, nemá žádný vztah. Napadené rozhodnutí měl za nelogické, nezákonné, nedostatečné a též nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Odůvodnění napadeného rozhodnutí shledával zcela neadekvátním k povaze rozhodnutí, přičemž se nedostatečně zabývá konkrétní situací stěžovatele. Chyběly v něm řádně odůvodněné a podložené úvahy vedoucí k závěru, že nebude s příslušnými správními orgány spolupracovat, nesplní podmínky zvláštního opatření a zmaří výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Popíral vytýkanou účelovost podané žádosti o mezinárodní ochranu. Uvedl, že zákon neobsahuje žádné časové omezení, které by jej nutilo podat žádost o mezinárodní ochranu v určitém čase. Nadto se o této možnosti dozvěděl až z poučení. Dle jeho názoru se ani krajský soud dostatečně nezabýval individuálností jeho případu, pokud dospěl na základě podkladů ve správním spise k závěru, že žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav. Napadený rozsudek považoval za nezákonný a nepřezkoumatelný. Namítal také, že nebylo postupováno v souladu s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 3. 2023, č. j. 5 Azs 50/2022-29. Nesouhlasil ani s tvrzením krajského soudu, dle něhož jeho jednání skutečně nasvědčuje tomu, že nerespektuje právní předpisy členských států EU (včetně ČR), a že uložení zvláštních opatření by v jeho případě bylo nedostačující a neúčelné. Uzavřel, že krajský soud nesprávně posoudil právní otázku splnění zákonných podmínek pro zajištění a učinil závěry, které jsou v rozporu nejen s obsahem správního spisu, ale i zjištěným skutkovým stavem a judikaturou Nejvyššího správního soudu. S ohledem na shora uvedené navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[5] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že většina kasačních námitek směřuje do napadeného rozhodnutí, nikoli do napadeného rozsudku. Námitky, kterými stěžovatel brojí proti napadenému rozsudku považoval za obecné a bez náležitého zdůvodnění. Navrhl odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost, popřípadě její zamítnutí.

IV.

pokračování

[6] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věcech pobytu cizinců je její přijatelnost. Kasační stížnost je podle § 104a odst. 1 s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výkladem institutu přijatelnosti se Nejvyšší správní soud zabýval například v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, na které pro stručnost odkazuje.

[7] Nejvyšší správní soud neshledal v posuzované věci přesah vlastních zájmů stěžovatele ani zásadní pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do jeho hmotněprávního postavení. Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu totiž poskytuje dostatečnou odpověď na uplatněné kasační námítky a stěžovatel ve své argumentaci nevyložil žádné důvody, které by svědčily pro odklon. Kasační stížnost proto není přijatelná.

[8] Podle ustálené judikatury platí, že má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být patrné, jaký skutkový stav vzal správní soud za rozhodný, jak uvažil o pro věc zásadních a podstatných skutečnostech, resp. jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodných skutečností, proč považuje právní závěry účastníků řízení za nesprávné a z jakých důvodů považuje pro věc zásadní argumentaci účastníků řízení za lichou (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1995, sp. zn. III. ÚS 84/94, ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, a ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06 nebo rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003-130, č. 244/2004 Sb. NSS, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52, ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004-62, a ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008-75).

[9] Nejvyšší správní soud připomíná, že nepřezkoumatelnost není projevem nenaplněné subjektivní představy stěžovatele o tom, jak by měl být rozsudek odůvodněn, ale objektivní překážkou, která kasačnímu soudu znemožňuje přezkoumat napadené rozhodnutí (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 3 Azs 69/2016-24, ze dne 27. 9. 2017, č. j. 4 As 146/2017-35). Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, či ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64).

[10] Napadený rozsudek požadavkům přezkoumatelnosti dostál. Rozsudek je řádně odůvodněn a je plně srozumitelný. Z rozsudku je patrné, z jakého skutkového stavu krajský soud vyšel, jak zohlednil podstatné skutkové okolnosti (posoudil pobytovou situaci stěžovatele) a jak na skutkový stav aplikoval rozhodnou právní úpravu. Nejvyšší správní soud si je vědom, že při soudním přezkumu vznikají situace, kdy se soud ztotožní s argumentací jedné ze stran sporu. V takovém případě jistě není jeho úkolem v odůvodnění svého rozhodnutí uměle konstruovat jinou formu pro sdělení téhož, aby se tak za každou cenu vyhnul přímé citaci vyčerpávajících souladných závěrů či odkazu na ně (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 4. 2015, č. j. 2 Afs 186/2014-58). Prezentovaný postup je možný pouze v případě, pokud je rozhodnutí žalovaného přezkoumatelné, tedy pokud v něm jsou přesvědčivé a úplně přdestřeny důkazy,

respektive výsledky dokazování jako jeho vlastní úvahy, na nichž je založen zjištěný skutkový stav a právní posouzení. Napadené rozhodnutí tyto požadavky splňuje.

[11] Nejvyšší správní soud dále konstatuje, že se skutkově i právně obdobnými případy nepropuštění ze zařízení pro zajištění cizinců již opakovaně zabýval (viz. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 1. 2020, č. j. 5 Azs 338/2019-28, ze dne 3. 6. 2025, ze dne 9. 3. 2023, č. j. 5 Azs 50/2022-29, č. j. 6 Azs 30/2025-22, usnesení ze dne 4. 6. 2025, č. j. 6 Azs 35/2025-23 či usnesení ze dne 31. 7. 2025, č. j. 5 Azs 100/2025-18 a další). Vzhledem k tomu, že tyto závěry jsou použitelné i v nyní posuzované věci, nemá Nejvyšší správní soud důvod se od závěrů vyslovených v uvedených rozhodnutích, jakkoliv odchýlit. Rozsudek krajského soudu rovněž není v rozporu s rozsudkem Nejvyššího správního soudu sp. zn. 5 Azs 50/2022.

[12] Pro přehlednost (zejména terminologickou přesnost) Nejvyšší správní soud uvádí, že s účinností od 1. 7. 2023 bylo zákonem č. 173/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, nahrazeno opětovné posuzování důvodů zajištění na žádost zajištěného v jednoměsíčním intervalu současnou flexibilnější úpravou umožňující žadat o propuštění ze zajištění vždy již po 15 dnech ode dne nabytí právní moci posledního rozhodnutí ministerstva nebo rozhodnutí soudu týkajících se zajištění. Z důvodové zprávy k tomuto zákonu (sněmovní tisk č. 387/0, 9. volební období, od 2021, digitální repozitář Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, www.psp.cz) vyplývá, že jedním z cílů novely bylo „zpřístupnit velmi rychle osobě omezené na osobní svobodě přístup k přezkumu rozhodnutí o zajištění, resp. nepovolení vstupu na území“ (zvláštní část, k bodu 94), přičemž zkrácením lhůty pro podání nové žádosti o propuštění na 15 dnů má být „zajištěna potřebná periodicitu přezkumu rozhodnutí o zajištění“ (zvláštní část, k bodu 95)“.

[13] Stěžovatel rozporuje, že žádost o udělení mezinárodní ochrany podal účelově, neboť se o této možnosti dozvěděl až z poučení. Dle bodu 18 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 Azs 101/2017-36, předmětem posouzení se v daných typech řízení nejde o posouzení důvodnosti žádosti samotné, ale zákonnosti zajištění stěžovatele po jejím podání. Dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2017, č. j. 7 Azs 123/2017-32, závisí zajištění dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu na objektivních okolnostech případu, které zakládají oprávněné důvody se domnívat, že je žádost o mezinárodní ochranu účelová (např. dosavadní jednání cizince, délka pobytu na území apod.). Těmito okolnostmi se žalovaný i krajský soud zabývali a jejich závěry nejsou v rozporu s označenými rozhodnutími kasačního soudu.

[14] Nejvyšší správní soud přisvědčuje stěžovateli v tom smyslu, že institut zajištění má působit jako prostředek *ultima ratio*. Tento názor vychází z judikatury, která uvádí, že „zajištění cizince nesmí být automatismem, a to ani v případech, kdy nerespektoval předchozí rozhodnutí o vyhoštění. Naopak aplikace zvláštních opatření musí mít v souladu se zásadou proporcionality vždy přednost před zajištěním cizince, kteréžto opatření, zasahující velmi citelně do ústavně zaručeného práva cizince na osobní svobodu, může být uplatněno teprve jako *ultima ratio*, pokud zvláštní opatření nelze vůbec uložit nebo pokud je zřejmé, že takové opatření v dané věci nemůže účinně zajistit plnění povinností cizincem, především povinnosti vycestovat

pokračování

z území v případě vydání rozhodnutí o správním vyhoštění“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 2. 2021, č. j. 4 Azs 284/2020-19, bod 19).

[15] Stěžejní argumentace stěžovatele spočívá s námitce nedostatečného a nesprávného posouzení jeho žádosti o propuštění ze ZZC z hlediska možné aplikace zvláštního opatření dle § 47 zákona o azylu. Zákon o azylu podmiňuje podle § 46a odst. 1 zajištění žadatele tím, že nelze „účinně uplatnit zvláštní opatření“; těmi se dle § 47 odst. 1 zákona o azylu rozumí uložení povinnosti „a) *zdržovat se v pobytovém středisku určeném ministerstvem, nebo b) osobně se hlásit ministerstvu v době ministerstvem stanovené*“. K otázce možného účinného uplatnění zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu je vhodné poukázat na shora zmíněné usnesení ze dne 4. 6. 2025, č. j. 6 Azs 35/2025-23, v němž Nejvyšší správní soud konstatoval: „*Při zvažování zvláštních opatření jako alternativy k zajištění dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu je namístě zohlednit pobytovou historii žadatele, včetně případného maření předchozích rozhodnutí o správním vyhoštění (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 Azs 349/2016-48, nebo usnesení ze dne 16. 12. 2021, č. j. 9 Azs 197/2021-43). (...) Nová skutečnost spočívající v možnosti ubytování u známého na tomto nic zásadně nemění. Judikatura potvrzuje, že možnost ubytování nepředstavuje bez dalšího důvod pro užití zvláštního opatření podle § 47 odst. 1 písm. b) zákona o azylu (srov. usnesení NSS ze dne 16. 12. 2021 č. j. 4 Azs 136/2021-50).*“

[16] V nyní posuzované věci lze konstatovat, že žalovaný i krajský soud vycházeli ze zmíněných kritérií. Z napadeného rozsudku je zřejmé, že krajský soud posoudil individuální situaci stěžovatele na základě všech relevantních informací vyplývajících ze správního spisu a v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu.

[17] Nejvyšší správní soud neshledal, že by žalovaný nebo krajský soud vybočili z dosavadní rozhodovací praxe a zároveň ani neshledal, že by zde byl dán důvod se od dosavadní rozhodovací praxe jakkoliv odchýlit. S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnost jako nepřijatelnou podle § 104a s. ř. s.

[18] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1, větou první, s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS, bod 53, a usnesení ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS, bod 18). Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který by jinak měl právo na náhradu nákladů řízení, žádné náklady v řízení o kasační stížnosti nevznikly. Žádný z účastníků proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. září 2025

David Hipšr

předseda senátu